

แบบฟอร์มรายละเอียดข้อเสนอโครงการ

โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

oooooooooooooooooooo

1. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2569

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ

- ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นแผนแม่บท การเกษตร
- ประเด็นแผนย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
- เป้าหมายของแผนย่อย ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัดระดับแผนย่อย ผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15

1.3 นโยบายรัฐบาล

- G 2.6.3 เร่งเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและราคาพืชผลการเกษตรรวมทั้งยกระดับรายได้ของเกษตรกร

1.4 นโยบาย กษ.

- ข้อ 9 อำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

9.2 ผลักดันนโยบายตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้

1.5 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2569

- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

2. หลักการและเหตุผล

กรมปศุสัตว์มีภารกิจสำคัญด้านการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้า โดยการพัฒนาสายพันธุ์ การปรับปรุงพันธุ์สัตว์เพื่อให้ได้สัตว์พันธุ์ดี มีคุณภาพ สุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรค และเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ การนำเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ โดยการใช้บริการผสมเทียม การย้ายฝากตัวอ่อน เพื่อเพิ่มอัตราการผสมติด สามารถลดต้นทุนการผลิตและลดการพึ่งพาการนำเข้าพ่อ – แม่พันธุ์สัตว์จากต่างประเทศ อันเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยมีพ่อ-แม่พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ มีความยั่งยืน ตลอดจนพัฒนาการจัดการอาหารสัตว์ การแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนมดิบกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม นำเทคโนโลยีการผลิตอาหารสัตว์ มาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม สำหรับภารกิจหลักสำคัญประการหนึ่งของกรมปศุสัตว์ คือ การพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ เพื่อให้ได้สายพันธุ์อันมีลักษณะที่ให้ผลผลิตสูง และสามารถดำรงชีพได้ดีในสภาพแวดล้อมของประเทศไทย ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านอนุพันธุศาสตร์ (Molecular Genetics) มีความเจริญก้าวหน้าไปมาก และสามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้เพื่อการคัดเลือกและพัฒนาสายพันธุ์ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และรวดเร็ว ส่งผลให้กรมปศุสัตว์พัฒนาสายพันธุ์ที่ดี และตรงตามวัตถุประสงค์การปรับปรุงพันธุ์ที่กำหนด การปรับปรุงพันธุ์สัตว์และการกระจายพันธุ์กรรมสัตว์พันธุ์ดีนั้น ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์สัตว์ไปพร้อมกัน โดยเฉพาะการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจของประเทศ เพื่อผลิตสัตว์พันธุ์ดีกระจายพันธุ์สนับสนุนแก่เกษตรกร การวิจัย และการคัดเลือกปรับปรุงพันธุ์สัตว์นั้น ต้องศึกษาวิจัยและพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้พันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพให้ผลผลิตสูง เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศไทย และเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา จึงต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาพันธุ์สัตว์ในระดับเกษตรกรด้วย แนวทางการพัฒนาพันธุ์สัตว์โดยวิธีการทดสอบสมรรถภาพการเจริญเติบโตและประเมินค่าพันธุ์กรรม ตลอดจน

ศึกษาวิจัยและพัฒนาด้านอนุพันธุศาสตร์ โดยรวบรวมพันธุ์กรรมที่ดีไว้ปรับปรุงพันธุ์สัตว์และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จากนั้นจึงกระจายพันธุ์ให้เกษตรกรนำไปเลี้ยงในสภาพฟาร์มต่อไป จึงเป็นแนวทางการพัฒนาพันธุ์กรรมที่ดีของสัตว์ไว้เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนรวมถึง การผลิต แปรรูป และเก็บถนอมอาหารสัตว์ คุณภาพดี ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง โดยผลิตในหน่วยงานกรมปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มปริมาณอาหารหยาบ คุณภาพดี ราคาถูก ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย ใกล้ฟาร์มเกษตรกร เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ซึ่งเป็นหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์มีราคาแพงถือว่าการช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่จากภาวะการขาดแคลนวัตถุดิบอาหารสัตว์

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้ได้สัตว์พันธุ์ดีที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกร

3.2 เพื่อดำเนินการทดสอบและนำผลการวิจัยการผลิตอาหารหยาบคุณภาพสูงมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และระบบการเลี้ยงสัตว์ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ แก้ไขปัญหาวัตถุดิบอาหารสัตว์ ราคาแพงและขาดแคลนในพื้นที่สำหรับการผลิตอาหารหยาบคุณภาพสูง

3.3 เพื่อส่งเสริมอาชีพเลี้ยงปศุสัตว์ให้กับประชาชนในพื้นที่และใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างช่องทางเข้าถึงประชาชน

4. เป้าหมาย

4.1 ผลิตสัตว์พันธุ์ดีด้วยวิธีเทคโนโลยีชีวภาพด้านการผสมเทียม จำนวน 246,900 ตัว

4.2 พัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ ไก่เนื้อ ไก่เนื้อ กระบือ สุกร แพะ แกะ กวาง สัตว์ปีกของประเทศไทยให้มีพันธุ์กรรมที่สูงขึ้นและทัดเทียมกับต่างประเทศ จำนวน 807,800 ตัว

4.3 ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอาหารหยาบคุณภาพสูง (ข้าวโพด) จำนวน 27,500 ตัน และแปรรูปโดยการเก็บถนอมตามหลักวิชาการ โดยมีการสุ่มตรวจคุณภาพตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการ ทดสอบการใช้อาหารหยาบคุณภาพสูงเพื่อลดการใช้อาหารชั้นในฟาร์มของกรมปศุสัตว์ และฟาร์มของเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 50 ฟาร์มๆ ละ 50 ตัน รวม 250 ตัน และขยายพื้นที่การผลิตพืชอาหารสัตว์ (มันสำปะหลัง) (ใหม่) จำนวน 300 ไร่ ผลิตพืชวัตถุดิบอาหารสัตว์คุณภาพสูง จำนวน 1,500 ตัน และแปรรูปโดยการเก็บถนอมตามหลักวิชาการ และทดสอบการใช้อาหารหยาบคุณภาพสูงเพื่อลดการใช้อาหารชั้นในฟาร์มของกรมปศุสัตว์ และฟาร์มของเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 20 ฟาร์มๆ ละ 5 ตัน รวม 100 ตัน

4.4 ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์ตามศักยภาพของพื้นที่ และดูแลปศุสัตว์ของเกษตรกร จำนวน 470 ราย

5. ผลผลิต ผลลัพธ์ และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

5.1 ผลผลิต (Output)

1) ขยายสัตว์พันธุ์ดีด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ การผลิตพ่อพันธุ์โคเนื้อและสร้างพันธุ์โคเนื้อคุณภาพสูง สร้างฟาร์มเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์พันธุ์ดี ดูแลคุณภาพตลอดจนการจัดการระบบสืบพันธุ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพฟาร์ม

2) สัตว์พันธุ์ดีที่ผลิตได้จากการปรับปรุงพันธุ์

3) ผลผลิตอาหารหยาบคุณภาพดี

4) เกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมด้านปศุสัตว์

5.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

- 1) เพิ่มมูลค่าผลผลิตปศุสัตว์และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร
- 2) สัตว์พันธุ์ที่ได้รับการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ให้มีพันธุกรรมที่สูงขึ้นและทัดเทียมกับต่างประเทศ
- 3) พืชอาหารสัตว์คุณภาพสูงสำหรับจำหน่ายให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายย่อยในราคาต่ำ เพื่อลดต้นทุนให้แก่เกษตรกร

6. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs) (ต้องชัดเจนวัดความสำเร็จได้)

6.1 เชิงปริมาณ

- 1) จำนวนสัตว์พันธุ์ที่ผลิตได้จากการผสมเทียม 246,900 ตัว
- 2) จำนวนสัตว์พันธุ์ที่ผลิตได้ 807,800 ตัว
- 3) จำนวนอาหารหยาบคุณภาพสูงที่ผลิตได้ 27,500 ตัน (ผลผลิตจากแปลงปี 68)
- 4) ปริมาณพื้นที่ที่ปรับเปลี่ยนการผลิตเลี้ยงสัตว์ 300 ไร่ (ปลูกมันสำปะหลัง ปี 69)
- 5) จำนวนเกษตรกรได้รับการพัฒนาและส่งเสริมด้านปศุสัตว์ 470 ราย

6.2 เชิงคุณภาพ

- 1) อัตราการผสมติดของการผลิตสัตว์พันธุ์โดยใช้เทคโนโลยีการผสมเทียม ร้อยละ 66
- 2) สัตว์พันธุ์ที่ผลิตได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไม่น้อยกว่า ร้อยละ 75
- 3) เกษตรกรได้รับการบริการของโครงการฯ มีต้นทุนการผลิตลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ 5

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เกษตรกรมีปศุสัตว์พันธุ์ที่สามารถเพิ่มผลผลิต (เนื้อและนม) ลดต้นทุนการผลิต และส่งเข้าสู่ตลาดการค้าอย่างต่อเนื่อง

7.2 สามารถผลิตสัตว์พันธุ์ดี และกระจายพันธุ์กรรมสัตว์พันธุ์ดีสู่เกษตรกรและเกษตรกรฟาร์มเครือข่ายปรับปรุงพันธุ์และกระจายพันธุ์สัตว์

7.3 เกษตรกรมีพืชอาหารสัตว์คุณภาพดีสำหรับเลี้ยงสัตว์

7.4 คุณภาพชีวิตของประชาชนเกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดความมั่นคงให้แก่เศรษฐกิจฐานราก และผลประโยชน์จากอุตสาหกรรมปศุสัตว์หมุนเวียน

8. กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์

- เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์

9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ดำเนินโครงการในงบประมาณ พ.ศ. 2569 (1 ตุลาคม 2568 – 30 กันยายน 2569)

10. วงเงินงบประมาณที่ดำเนินการ จำนวน 554.2515 ล้านบาท

ผู้อนุมัติ

(นายสมชวน รัตนมังคลานนท์)

อธิบดีกรมปศุสัตว์